

*Dragan Drobñjak, pomoćnik republičkog sekretara
za sport u Vladi Republike Crne Gore*

ZAKON O SPORTU REPUBLIKE CRNE GORE - p r e d g o v o r -

Sport kao djelatnost od javnog interesa zauzima značajno mjesto u gotovo svakoj evropskoj državi. Finansijska i druga učešća države u području sporta kroz budžete na svim nivoima, određivanje pravnih lica u sportskoj djelatnosti, poreske olakšice i drugo, značajna su i važna pitanja u svim zemljama bez obzira na status i odnose vladinih i nevladinih organizacija i sportskih asocijacija. Saradnja i jasno određivanje nadležnosti između vladinih i nevladinih sportskih organizacija, ali i partnerstva, u Evropi je opšte prihvaćena pojava.

Polazeći od značaja sporta za zdravlje nacije, socijalnu integraciju, međunarodni prestiž i afirmaciju, nacionalni ponos, osjećanje pripadnosti, moral i druge vrijednosti od opšteg interesa a u želji da, ne samo održi već i da otvori nove perspektive razvoja crnogorskog sporta neophodno je da država učestvuje u stvaranju uslova za razvoj sporta. Ovo iz razloga što dobro osmišljenim sistemom uređivanja stručnih, organizacionih i upravljačkih zadataka kako na lokalnom tako i na državnom nivou, sport mora postati važan faktor svijesti pojedinca o zdravlju odnosno važan činilac prevencije zdravlja i sociopatoloških pojava među mladima. Takođe treba istaći da, postizanje međunarodno priznatih rezultata, doprinosi međunarodnoj promociji države, odnosno vrhunski sportski uspjeh u razvijenom svijetu ima posebnu proizvodnu cijenu.

Zato se stvaraju uslovi koji podstiču veća ulaganja u sport. Na taj način se održava i poboljšava nivo sportskog rezultata. To uslovljava povećanje masovnosti svih oblika sportskog učestvovanja (gledanost, prisutnost, sportska aktivnost i sl.), upotrebu sportskih proizvoda, razvoj sportske industrije, trgovine, turizma i ostalih djelatnosti koje su povezane sa sportom. Posledično tome otvaraju se nova radna mjesta, a u svijetu dolazi do boljeg poznavanja države i njenih resursa.

Shodno Ustavno pravnom uređenju države Crne Gore, međunarodnim konvencijama u vezi sa sportom, Evropskoj povelji o sportu i potrebama crnogorskog sporta bilo je neophodno da se primjerenije i kvalitetnije uredi područje sporta. Zato su ovim Zakonom, na tim osnovama, razrađena i uređena pitanja: javnog interesa u sportu, obavljanja sportske djelatnosti u sklopu definisanog sistema sporta, prava i obaveza sportista, stručnih poslova u sportu, sportskih priredbi, sportskih objekata, finansiranja sporta, evidencija u sportu, nadzora i kaznenih odredbi.

Dakle, osnovna namjera ovog Zakona je da se sveobuhvatno, dugoročno i dinamično, tj. predviđajući i stvarajući pretpostavke i uslove za razvoj, na savremen način uredi sport i sportska djelatnost.

POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI IZ ZAKONSKIH RJEŠENJA

Ovim zakonskim tekstom uređuje se cjelokupni sistem sporta - od amaterskog i profesionalnog sportskog kluba do Crnogorskog olimpijskog komiteta.

Vlada Republike Crne Gore preko svog resornog organa uspostavlja novi partnerski odnos sa Republičkim sportskim savezima, COK-om, opštinskim savezima sportova i organima lokalne samouprave.

Država u svim svojim segmentima preuzima aktivnu ulogu u vođenju brige za ovu djelatnost, i to ne samo deklarativnom podrškom, već konkretnim podsticajnim mjerama, ovu djelatnost značajnije unapređuje.

U ostvarivanju javnog interesa u sportu definiše se podjela nadležnosti između organa državne uprave i lokalne samouprave pri čemu se uređuje način ostvarivanja javnog interesa. Kao dugoročni interes države Crne Gore donosi se Nacionalni program sporta kojim će se utvrditi sportski razvojni ciljevi, a donošenjem godišnjih programa sporta i njihovom implementacijom na transparentan način će se određivati i sufinansirati izvršioc i izabranih programa u sportu.

Osnivanjem klubova i njihovom preregistracijom, naročito profesionalnih klubova, definisat će se vlasničke strukture što će usloviti da na poslovanje kluba neće imati uticaj često puta „neodgovorne”, uprave koje danas rade sa znatnim finansijskim sredstvima i velikim ovlašćenjima, a da pri tom ne snose gotovo nikakvu odgovornost.

Posebna se pažnja posvećuje školskom sportu, odnosno sportu djece i omladine. Ovim zakonom stvaraju se pretpostavke za razvoj partnerskog

odnosa, posebno između škola, saveza sportova i lokalnih samouprava. Adaptacijom postojećih i izgradnjom novih školskih sportskih objekata, primjenom organizovanošću i finansiranjem ovog segmenta sporta očekuje se u narednom periodu mnogo veći obuhvat djece u školskim sportskim društvima.

Zakonom se posebno uređuje status, prava i obaveze perspektivnih i vrhunskih sportista. Tim rješenjima će se ubuduće znatno ublažiti prerani odlazak mladih sportista van Crne Gore.

Takođe se znatno veća pažnja poklanja organizaciji sportskih priredbi, naročito u dijelu koji se odnosi na sigurnost gledalaca, zatim zdravstvenu zaštitu sportista i doping kao jednom od najvećih poroka savremenog sporta.

Novac koji se opredjeljuje kako u opštinskim tako i u Republičkom budžetu i dalje se za sport iskazuje u veoma niskim procentima stuktura budžeta. Kako nebi došlo do pada kvaliteta, u tom segmentu sporta, u narednom periodu potrebno je značajnije povećati sredstva u budžetima i u dijelu prihoda od igara na sreću za progreme 35 nacionalnih sportskih saveza, COK-a i preko 1.000 registrovanih sportskih organizacija u Crnoj Gori, kao i za izgradnju i održavanje sportske infrastrukture.

Uspostavljanjem inspekciskog i upravnog nadzora, država, odnosno državni organ nadležan za poslove sporta, dobija sva potrebna ovlašćenja u odnosu na cjelokupni sistem sporta u Crnoj Gori.

Zbog svih navedenih razloga i pozitivnih posledica koje će proisteći kroz implementaciju ovih zakonskih rješenja stvoriće se pretpostavke za brži razvoj sporta u Crnoj Gori.

ЈУЧЕ У ПОДГОРИЦИ

Промовисан часопис „Спорт Монт”

Crnogorska Sportska Akademija јуче је у Подгорици промовисала часопис за спорт, физичку културу и здравље – „Спорт Монт”.

– Прије десет година на овом истом мјесту формиран је Crnogorski Olimpijski комитет и надам се ће Crnogorska sportska академија ићи као и ЦОК узлазним и правим путем. Што се тиче часописа „Спорт Монт”, ово је први број, који обухвата стручну ријеч из свијета спорта, физичке културе и здравља. Пракса је да овакви часописи излазе четири пута годишње, али ми смо се одлучили да он излази периодично. Ако

буде материјала и средстава, то ће бити и чеће – казао је Душко Ђелица, председник Crnogorske Sportske Академије.

Поред промоције овог часописа, јуче су додјељена посебна признања и плакете заслужним појединцима и установама за остварене резултате и допринос у области спорта физичке културе и здравља. Награђени су: профдр Војин Николић, профдр Павел Опавски, иначе први доктор наука у бившој Југославији, профдр. Вељко Алексић,

профдр. sci med Марина Бујко, профдр. Грујица Радуновић, градоначелник Подгорице др Миомир Мугоша, заслужни спортски радник др Новак Јовановић, први председник ЦОК-а Боро Вучинић, министар у Влади ЦГ Славољуб Стијеновић, професори физичке културе Стојан Ивезић, Љиљана Марковић, Драгица Мајкић и Василе Милошевић, председник Карате клуба Будућност и председник ЦОК-а Душан Симоновић, фудбалски радник Војо Раичевић, публициста Дино Тузовић, те спортска редакција „Побједе” и „Спортски журнал”. Д.П.

ZAKON O SPORTU REPUBLIKE CRNE GORE**I. OSNOVNE ODREDBE****Član 1**

Sport, u smislu ovog zakona, je djelatnost kojom se djeci, omladini i građanima omogućava očuvanje, unapređenje i razvoj psihofizičkih sposobnosti i sportskih znanja, zadovoljavanje potreba za kretanjem i igrom, sportsko izražavanje i stvaralaštvo i postizanje sportskih rezultata na svim nivoima takmičenja.

Član 2

Djelatnost iz člana 1 ovog zakona obuhvata:

- sportsku obuku;
- trening i takmičenje sportista;
- sportsku rekreaciju;
- organizovane vannastavne učeničke i studentske sportske aktivnosti,
- organizovanje i vođenje takmičenja;
- organizovanje sportske aktivnosti invalida.

Član 3

Sport se zasniva na načelima dobrovoljnosti, partnerstva, sklonosti, sposobnosti i etičnosti, naučnim i stručnim saznanjima i pravilima sporta.

Sport je dostupan svima bez obzira na rasu, boju, pol, jezik, vjeru, nacionalnu pripadnost, društveno porijeklo, politička ili druga ubjeđenja, imovno stanje ili drugo lično svojstvo.

Član 4

Sport je djelatnost od javnog interesa.

Javni interes u sportu obuhvata mjere i aktivnosti kojima se obezbjeđuje:

- vaspitanje i skladan razvoj djece i omladine;
- sistemsko usmjeravanje sportista i stvaranje uslova za postizanje vrhunskih sportskih rezultata;
- potreba i interes građana za sportskom rekreacijom i pozitivno djelovanje na zaštitu i poboljšanje zdravlja;
- pozitivno djelovanje na kvalitet života invalida.

Član 5

Sportsku djelatnost obavljaju pravna i fizička lica na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom i opšte prihvaćenim međunarodnim pravilima iz oblasti sporta.

Obavljanje sportske djelatnosti može se vršiti samo sa odgovarajućim stručnim kadrom i pod određenom zdravstvenom kontrolom.

II . JAVNI INTERES U SPORTU

Član 6

U ostvarivanju javnog interesa u sportu Republika Crna Gora (u daljem tekstu: Crna Gora):

- podstiče razvoj sporta, posebno sporta djece i omladine;
- utvrđuje Nacionalni program sporta;
- stvara uslove za izgradnju i održavanje kapitalnih sportskih objekata;
- podstiče djelovanje republičkih sportskih saveza i Crnogorskog olimpijskog komiteta;
- propisuje stimulativne mjere i poreske olakšice u sportu;
- učestvuje u obezbjeđenju uslova za sprovođenje međunarodnih sportskih takmičenja, posebno reprezentativnog nivoa;
- saraduje sa međunarodnim organizacijama u sportu;
- vodi posebnu brigu o vrhunskim i perspektivnim sportistima;
- brine o sportsko-rekreativnim aktivnostima lica s invaliditetom;
- obezbjeđuje finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore i igara na sreću u skladu sa zakonom;
- podstiče istraživačko-razvojni, vaspitno-obrazovni i stručni rad u sportu;
- podstiče i afirmiše dobrovoljni rad u sportu.

Član 7

Opština, glavni grad i prestonica (u daljem tekstu: opština) stvara uslove za razvoj i unapređenje sporta djece, omladine i građana, kao i razvijanje međuopštinske sportske saradnje.

U ostvarivanju djelatnosti od javnog interesa iz stava 1 ovog člana, opština:

- obezbjeđuje uslove za trening i takmičenja sportista;
- obezbjeđuje uslove za sportsko-rekreativne aktivnosti djece, omladine i odraslih, kao i druge sportske aktivnosti koje su u funkciji unapređenja psihofizičkih sposobnosti građana;

- učestvuje u obezbjeđivanju uslova za sprovođenje vannastavnih sportskih aktivnosti djece i omladine;
- podstiče djelovanje saveza sportova;
- podstiče sportske aktivnosti lica s invaliditetom;
- uređuje i obezbjeđuje uslove za izgradnju, održavanje i korišćenje sportskih objekata od značaja za opštinu;
- podstiče vaspitno-obrazovni i stručni rad u sportu;
- obezbjeđuje finansijska sredstva iz budžeta opštine u skladu sa zakonom.

Član 8

Nacionalni program sporta (u daljem tekstu: Nacionalni program) donosi Vlada Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) uz prethodno pribavljanje predloga, mišljenja i sugestija jedinice lokalne samouprave na period od najmanje četiri godine.

Nacionalni program obuhvata posebno:

- osnovna polazišta i pravce razvoja sporta;
- sadržaj i obim pojedinih djelatnosti u sportu koji se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta opštine;
- razvojne i stručne zadatke u sportu;
- upravljanje sportom;
- okvirne kriterijume za finansijsko vrednovanje programa u sportu.

Član 9

Sprovođenje Nacionalnog programa se ostvaruje godišnjim programom sporta (u daljem tekstu: godišnji program), koji donosi organ državne uprave nadležan za poslove sporta i godišnjim programom koji donosi nadležni organ lokalne samouprave.

Godišnjim programom iz stava 1 ovog člana određuju se pojedini programi sporta koji se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz budžeta Crne Gore, odnosno opštine.

Član 10

Organ državne uprave nadležan za poslove sporta, odnosno nadležni organ lokalne samouprave propisuje kriterijume za izbor programa za sufinansiranje, odnosno finansiranje iz budžeta Crne Gore, odnosno opštine.

Član 11

Organ državne uprave nadležan za poslove sporta, odnosno nadležni organ lokalne samouprave, na osnovu javnog oglasa, u saradnji sa Crnogorskim olimpijskim komitetom, odnosno savezom sportova, određuje izvršioce godišnjih programa.

Izvršioци, u smislu stava 1 ovog člana, mogu biti pravna i fizička lica registrovana za obavljanje sportske djelatnosti.

Organ državne uprave nadležan za poslove sporta, odnosno nadležni organ lokalne samouprave sa izvršiocima zaključuje ugovor u kojem se određuje:

- sadržaj i obim programa;
- vrijeme realizacije programa;
- očekivani rezultati;
- obim sredstava koja se obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore odnosno opštine;
- druga međusobna prava i obaveze.

III. OBAVLJANJE SPORTSKE DJELATNOSTI

1. Oblici organizovanja

Član 12

Oblici organizovanja sporta su: sportski klub (amaterski i profesionalni) sportski savez, savez sportova i Crnogorski olimpijski komitet (u daljem tekstu: sportska organizacija).

Oblici organizovanja sporta su i: sport u školi, studentski sport, sportska rekreacija i sport invalida.

Sportske organizacije iz st. 1 i 2 ovog člana, izuzev profesionalnog sportskog kluba, su neprofitna pravna lica.

1) Amaterski sportski klub

Član 13

Amaterski sportski klub može se osnovati radi obavljanja treninga, priprema i takmičenja sportista u određenom sportu.

U obavljanju sportske djelatnosti, amaterski sportski klub ima vaspitne, sociokulturne i humane ciljeve.

Član 14

Amaterski sportski klub mogu osnovati domaća i/ili strana pravna i fizička lica.

Klub iz stava 1 ovog člana može osnovati najmanje pet fizičkih lica.

Član 15

Sredstva koja su osnivači i članovi amaterskog sportskog kluba unijeli u klub po bilo kom osnovu imovina su tog kluba.

Imovinu amaterskog sportskog kluba čine novčana sredstva, nepokretne i pokretne stvari i imovinska i neimovinska prava.

Amaterski sportski klub odgovara za obaveze svojom cjelokupnom imovinom.

2) Profesionalni sportski klub

Član 16

Profesionalni sportski klub (u daljem tekstu: profesionalni klub) može se osnovati za obavljanje sportske djelatnosti, treninga i takmičenja na državnom i međunarodnom nivou.

Profesionalni klub može, osim sportske djelatnosti upisane u Centralni registar privrednog suda, obavljati i druge sportske i privredne djelatnosti koje su uobičajene, povezane ili proizilaze iz djelatnosti kluba.

Član 17

Profesionalni klub osniva se kao privredno društvo, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom i propisima koji se primjenjuju na privredna društva.

Profesionalni klub obavlja sportsku djelatnost i u skladu sa pravilima i propisima nacionalnog sportskog saveza.

Član 18

Profesionalni klub mogu osnovati domaća i/ili strana fizička i pravna lica.

Isto lice može biti osnivač ili suosnivač samo jednog profesionalnog kluba istog sporta.

Član 19

Amaterski sportski klub može promijeniti status u profesionalni klub.

Odluku o promjeni statusa, odnosno transformaciji amaterskog sportskog kluba u profesionalni klub donosi osnivač u skladu sa statutom.

Prava i obaveze amaterskog sportskog kluba preuzima osnovani profesionalni klub.

Član 20

U slučaju promjene statusa amaterskog sportskog kluba, u smislu člana 19 ovog zakona, pri osnivanju profesionalnog kluba, posebnim aktom utvrđuje se:

- popis i procjena imovine koju amaterski sportski klub unosi u profesionalni klub;
- potencijalni vlasnici (akcionari) profesionalnog kluba;
- potrebna sredstva za obavljanje djelatnosti profesionalnog kluba;
- druga pitanja od značaja za osnivanje profesionalnog kluba i obavljanje njegove djelatnosti.

3) Sportski savez

Član 21

Radi ostvarivanja zajedničkih interesa u određenom sportu, sportski klubovi istog sporta mogu osnovati sportski savez.

Sportski savez može se osnovati za teritoriju opštine, ako na njenom području djeluju najmanje dva sportska kluba istog sporta.

Crnogorski sportski savez mogu osnovati najmanje tri sportska kluba koja djeluju na teritoriji Crne Gore, odnosno dva opštinska sportska saveza istog sporta.

Članovi crnogorskog sportskog saveza su sportski klubovi istog sporta u Crnoj Gori i/ili opštinski sportski savezi tog sporta.

U Crnoj Gori za isti sport može se osnovati samo jedan crnogorski sportski savez.

Član 22

Sportski savez naročito: podstiče i razvija odgovarajući sport; usklađuje aktivnosti svojih članova; utvrđuje, organizuje i sprovodi sistem takmičenja; registruje i vodi evidenciju članova, sportista i drugih sportskih radnika; brine se o unapređenju stručnog rada i osposobljavanju stručnih radnika; brine se o perspektivnim i vrhunskim sportistima; saraduje sa nadležnim organima, organizacijama i institucijama; obavlja i druge poslove i zadatke određene ovim zakonom i opštim aktima crnogorskog sportskog saveza.

Crnogorski sportski savez, osim poslova iz stava 1 ovog člana, organizuje crnogorska sportska prvenstva; brine se o crnogorskoj sportskoj ekipi i predstavlja svoj sport pred odgovarajućim međunarodnim sportskim asocijacijama; donosi odluku o sistemu takmičenja u kojem učestvuju profesionalni klubovi; kao i uređuje pitanja koja se odnose na registraciju sportista, prava sportista, prava perspektivnih i vrhunskih sportista, promjene statusa sportista, prava nastupa stranaca za crnogorske klubove i odgovornost sportista i sportskih radnika.

4) Savez sportova

Član 23

Radi ostvarivanja zajedničkih interesa na području opštine, sportske organizacije i ostala pravna lica čija je djelatnost povezana sa sportom mogu osnovati savez sportova.

Član 24

Savez sportova:

- učestvuje u utvrđivanju i ostvarivanju politike razvoja sporta na svom području;
- podstiče i prati razvoj sporta, posebno sporta djece i omladine;
- usklađuje aktivnosti svojih članova;
- predlaže programe od javnog interesa u sportu i brine se o njihovoj realizaciji;
- vodi brigu o perspektivnim i vrhunskim sportistima;
- učestvuje u programima sportske obuke djece i omladine;
- brine se o javnim sportskim objektima;
- obavlja i druge poslove određene ovim zakonom, pravilima Crnogorskog olimpijskog komiteta i njihovim opštim aktima.

5) Crnogorski olimpijski komitet

Član 25

Crnogorski olimpijski komitet (u daljem tekstu: COK), kao jedinstvenu asocijaciju crnogorskih sportskih saveza u Crnoj Gori, može osnovati najmanje pet crnogorskih sportskih saveza olimpijskih sportova.

Član 26

COK svoje djelovanje zasniva na načelima Olimpijske povelje Međunarodnog olimpijskog komiteta i na potrebama razvoja crnogorskog sporta.

Član 27

COK:

- podstiče, prati i unapređuje sport u Crnoj Gori;
- učestvuje u utvrđivanju i ostvarivanju politke razvoja sporta u Crnoj Gori;
- predlaže i sprovodi programe od javnog interesa u sportu;
- učestvuje u izradi Nacionalnog programa sporta;
- učestvuje u organizovanju olimpijskih igara i drugih važnih međunarodnih sportskih takmičenja i manifestacija;
- usklađuje aktivnosti crnogorskih sportskih saveza na ostvarivanju ukupnog programa sporta;
- vodi brigu o ostvarivanju vrhunskih sportskih rezultata crnogorskih sportista i njihovom učestvovanju u nacionalnim sportskim ekipama na olimpijskim i mediteranskim igrama, svjetskim i evropskim prvenstvima kao i drugim značajnim međunarodnim takmičenjima i sportskim manifestacijama;
- proglašava perspektivne sportiste;
- arbitrira u rješavanju sporova nastalih u vezi sa sportom, a u skladu sa svojim aktom;
- vodi brigu o zdravstvenoj zaštiti sportista, posebno u vezi sprječavanja uzimanja nedozvoljenih sredstava (doping);
- podstiče povezivanje Crne Gore sa drugim državama;
- predstavlja crnogorski sport pred Međunarodnim olimpijskim komitetom i odgovarajućim međunarodnim sportskim organizacijama i asocijacijama;
- obavlja i druge poslove koji su utvrđeni ovim zakonom i drugim propisima.

6) Sport u školi

Član 28

Radi vannastavnog bavljenja sportom učenika i uključivanja što većeg broja učenika u sportske aktivnosti u školama se organizuju školska sportska društva.

U školskim sportskim društvima može se za određeni sport organizovati školski sportski klub.

Način rada i djelovanja školskog sportskog društva propisuje ministarstvo nadležno za prosvjetu i nauku i organ državne uprave nadležan za poslove sporta.

Član 29

Aktivnosti školskih sportskih društava finansiraju se:

- iz budžeta Crne Gore odnosno opštine;
- priložima, poklonima i donacijama u novcu, sredstvima i uslugama;
- iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Sredstva iz stava 1 ovog člana izdvajaju se na račun škole, a mogu se koristiti isključivo za rad školskog sportskog društva.

Član 30

Crna Gora i opština, u saradnji sa sportskim organizacijama, podstiču i pomažu školska sportska društva stvaranjem organizacionih, prostornih, finansijskih, stručnih i drugih uslova za njihov rad.

Član 31

Radi sprovođenja školskih sportskih takmičenja, usklađivanja rada i ostvarivanja zajedničkih interesa, školska sportska društva sa teritorije opštine mogu se organizovati u opštinski školski sportski savez.

Školska sportska društva i/ili školski sportski savezi organizuju se u crnogorski školski sportski savez.

Crnogorski školski sportski savez naročito: utvrđuje jedinstveni sistem takmičenja školskih sportskih društava u Crnoj Gori; stara se o izjednačavanju i poboljšanju uslova rada svih školskih sportskih društava; organizuje i sprovodi republičko školsko sportsko prvenstvo; saraduje s crnogorskim sportskim savezima i vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom i svojim aktima.

Aktivnosti, poslovi i djelatnosti crnogorskog školskog sportskog saveza finansiraju se sredstvima iz budžeta Crne Gore preko organa državne uprave nadležnog za poslove sporta.

7) *Studentski sport*

Član 32

Na organizacionim jedinicama Univerziteta Crne Gore mogu se osnivati studentska sportska društva.

Najmanje tri studentska sportska društva mogu osnovati crnogorski studentski sportski savez.

Savez iz stava 2 ovog člana utvrđuje i organizuje studentska takmičenja i predstavlja crnogorski studentski sport u međunarodnim studentskim sportskim asocijacijama.

8) *Sportska rekreacija*

Član 33

Radi zadovoljavanja potreba za očuvanje, održavanje, poboljšanje i unapređenje psihofizičkih sposobnosti i zdravlja, kao i osmišljavanja slobodnog vremena, vježbanjem i bavljenjem sportskim aktivnostima, najmanje 20 građana mogu osnovati društvo sportske rekreacije.

Osnivač društva iz stava 1 ovog člana može biti i pravno lice.

Najmanje tri društva sportske rekreacije mogu u opštini osnovati savez sportske rekreacije („Sport za sve,,).

Najmanje tri opštinska saveza sportske rekreacije mogu u Crnoj Gori osnovati crnogorski savez sportske rekreacije („Sport za sve,,).

9) *Sport invalida*

Član 34

Za sportsku rekreaciju i sportska takmičenja lica s invaliditetom mogu se osnivati sportski klubovi invalida.

Sportski klubovi iz stava 1 ovog člana mogu se udruživati po sportovima i po kategorijama invaliditeta koje priznaje Međunarodni paraolimpijski komitet.

Najmanje tri sportska kluba iz stava 1 ovog člana mogu osnovati crnogorski paraolimpijski savez.

Član 35

Na djelokrug rada crnogorskog studentskog sportskog saveza, crnogorskog saveza sportske rekreacije i crnogorskog paraolimpijskog saveza shodno se primjenjuju odredbe čl. 21 i 22 ovog zakona.

2. Osnivanje i prestanak rada sportskih organizacija

Član 36

Sportska organizacija se osniva aktom o osnivanju.

Akt o osnivanju sportske organizacije sadrži, naročito:

- naziv i sjedište sportske organizacije;
- djelatnost sportske organizacije;
- ciljeve radi čijeg ostvarivanja je osnovana;
- podatke o osnivaču;
- određivanje organa, njihov sastav, način izbora i nadležnost;
- način obezbjeđivanja sredstava za početak rada;

- predstavljanje i zastupanje;
- druge podatke od značaja za sportsku organizaciju i ostvarivanje njene djelatnosti.

Član 37

Sportska organizacija se može osnovati i obavljati sportsku djelatnost ako ima:

- obezbijeden odgovarajući sportski objekat, odnosno prostor i opremu;
- odgovarajući kadar za obavljanje stručnih poslova u sportu;
- odgovarajući program aktivnosti.

Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje rješenjem organ državne uprave nadležan za poslove sporta.

Bliže uslove u pogledu objekta, kadrova i opreme propisuje organ državne uprave nadležan za poslove sporta.

Član 38

Sportska organizacija upisuje se u registar kada organ državne uprave nadležan za poslove sporta utvrdi da su ispunjeni uslovi za obavljanje sportske djelatnosti propisani ovim zakonom.

Organ iz stava 1 ovog člana vodi registar sportskih organizacija (u daljem tekstu: Registar).

Rješenjem o upisu u Registar sportska organizacija stiče svojstvo pravnog lica.

Na postupak i rokove donošenja rješenja iz stava 3 ovog člana primjenjuje se Zakon o opštem upravnom postupku.

Član 39

Sportska organizacija ima statut.

Statutom sportske organizacije utvrđuje se naročito: naziv i sjedište; ciljevi osnivanja i način njihovog ostvarivanja; unutrašnja organizacija; prava, obaveze i odgovornosti osnivača; uslovi i način pristupanja; organi upravljanja; zastupanje i predstavljanje; finansiranje i način transfera sportista; način obezbjeđivanja javnosti rada; prestanak rada; javne oznake organizacije (pečat, amblem i dr.); način donošenja, izmjena i dopuna statuta i druga pitanja od interesa za sportsku organizaciju.

Saglasnost na statut sportske organizacije daje organ državne uprave nadležan za poslove sporta.

Član 40

Sportska organizacija prestaje sa radom:

- ako prestane da ispunjava propisane uslove za obavljanje sportske djelatnosti;
- ako ne ispunjava ciljeve radi kojih je osnovana;
- u drugim slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Član 41

Akt o prestanku rada sportske organizacije donosi osnivač.

Osnivač je dužan da obavijesti organ državne uprave nadležan za poslove sporta o pre-stanku rada, odnosno promjeni statusa sportske organizacije, u roku od osam dana od dana donošenja akta iz stava 1 ovog člana.

3. Obavljanje sportske djelatnosti kao preduzetničke djelatnosti

Član 42

Poslove sportske obuke, treninga sportista, sprovođenja sportske rekreacije i učešća u sportskim takmičenjima može obavljati fizičko lice kao preduzetnik, u skladu sa zakonom i ako ispunjava uslove za obavljanje sportske djelatnosti utvrđene ovim zakonom.

Član 43

Organ državne uprave nadležan za poslove sporta vodi evidenciju fizičkih lica koja obavljaju sportsku djelatnost kao preduzetničku.

Član 44

Lica koja su u radnom odnosu mogu sportsku djelatnost obavljati kao dopunsku djelatnost u skladu sa propisima o radu.

IV. PRAVA I OBAVEZE SPORTISTA

Član 45

Sportista, u smislu ovog zakona, je lice koje se priprema za sportska takmičenja i učes-tvuje u njima.

Sportista može sportsku djelatnost da obavlja amaterski ili profesionalno, pod uslovi-ma i na način utvrđen opštim aktom sportske organizacije.

Sportista amater je lice kojem zarada nije svrha učešća u sportskim takmičenjima, a bavljenje sportom mu nije zanimanje.

Sportista profesionalac je lice kojem je zarada osnovna svrha bavljenja sportom i koje ostvaruje prihod učešćem u sportskim takmičenjima.

Prava, obaveze i odgovornosti sportista uređuju se ugovorom između sportiste i sportske organizacije, u skladu sa zakonom, sportskim pravilima i aktima sportske organizacije.

Član 46

Sportista je dužan da se u sportskom treningu i takmičenju pridržava akata i pravila sportskih organizacija.

Sportistima je zabranjena upotreba nedozvoljenih stimulativnih (doping) sredstava u skladu sa Evropskom konvencijom protiv dopinga.

Član 47

Za obavljanje sportske djelatnosti, sportista može dobijati stipendiju i materijalnu naknadu (novčane i druge nagrade) u skladu sa aktima sportske organizacije.

Član 48

Sportistima koji nijesu u radnom odnosu, odnosno ne ostvaruju pravo iz zdravstvenog i penzijskog osiguranja po drugom osnovu, sportska organizacija može uplaćivati doprinose po osnovu navedenih prava prema propisima o zdravstvenom i penzijskom osiguranju.

Troškovi za liječenje i rehabilitaciju sportiste iz stava 1 ovog člana, za povrede nastale u vrijeme organizovanog bavljenja sportskim djelatnostima, regulišu se ugovorom između sportske organizacije i sportiste.

Član 49

Perspektivni sportista je sportista koji je takav status stekao na osnovu postignutih sportskih rezultata i odluke COK-a.

Sportski savez i COK utvrđuju posebne programe brige o perspektivnim sportistima.

Član 50

Vrhunski sportista je lice koje je na sportskim takmičenjima postiglo odgovarajući međunarodno priznat rezultat.

Zvanje vrhunski sportista može steći državljanin Crne Gore, koji je registrovani član sportske organizacije u Crnoj Gori.

Bliže uslove za sticanje zvanja vrhunski sportista, nagrađivanje i stipendiranje sportista propisuje organ državne uprave nadležan za poslove sporta, na predlog COK-a.

Član 51

Vrhunski sportista ima pravo na zdravstveno i penzijsko-invalidsko osiguranje, ukoliko to pravo nije ostvario po drugom osnovu.

Prava iz stava 1 ovog člana vrhunski sportista ostvaruje u skladu sa aktom iz člana 45 stav 5 ovog zakona.

Sredstva za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

V. STRUČNI POSLOVI U SPORTU

Član 52

Stručni poslovi u sportu, u smislu ovog zakona, su:

- programiranje i sprovođenje sportskih aktivnosti djece i omladine;
- programiranje i sprovođenje sportske obuke;
- programiranje i sprovođenje treninga sportista;
- obučavanje građana u sportskim znanjima i vještinama;
- programiranje i sprovođenje sportske rekreacije građana;
- dijagnostika i kontrola psihofizičkih i funkcionalnih sposobnosti učesnika u sportskim aktivnostima;
- programiranje i sprovođenje kineziterapijskog vježbanja;
- sprovođenje pravila u sportu.

Stručne poslove iz stava 1 ovog člana mogu obavljati lica koja imaju odgovarajuću stručnu spremu.

Izuzetno, manje složene poslove u sportu mogu obavljati i lica koja su za to stručno osposobljena.

Bliže uslove u pogledu stručne spreme, odnosno stručne osposobljenosti lica iz st. 2 i 3 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove sporta, uz saglasnost ministarstva nadležnog za prosvjetu i nauku.

VI. SPORTSKE PRIREDBE

Član 53

Sportske priredbe su organizovani sportski susreti i takmičenja.

Osnove sistema sportskih takmičenja i opšte uslove za učešće crnogorskih sportista u međudržavnim sistemima sportskih takmičenja utvrđuju se opštim aktom COK.

Sistem, uslove i organizaciju sportskih takmičenja u pojedinom sportu utvrđuje opštim aktom crnogorski sportski savez u skladu sa odredbom stava 2 ovog člana, pravilima sporta i normama međunarodnih sportskih asocijacija.

Sportista može učestvovati u međunarodnim sportskim priredbama, uz prethodnu sa-glasnost odgovarajućeg crnogorskog sportskog saveza.

Član 54

Organizovanje sportskih priredbi mogu obavljati sportske organizacije, pod uslovom da obezbijede odgovarajući sportski objekat, pružanje zdravstvene zaštite i održavanje reda za vrijeme trajanja tih aktivnosti.

Organizovanjem aktivnosti iz stava 1 ovog člana može se baviti i drugo pravno i fizičko lice, pod uslovima propisanim ovim zakonom za sportsku organizaciju.

Organizator sportske priredbe dužan je organizovati njeno održavanje u skladu sa Zakonom o javnim skupovima i ovim zakonom.

Član 55

Na sportskim priredbama u sportskim objektima u kojima se održavaju sportski susreti i takmičenja nije dozvoljeno:

- reklamiranje ili bilo kakvo prikazivanje proizvoda štetnih po zdravlje;
- unošenje, prodaja i konzumiranje alkoholnih pića;
- ulazak lica pod uticajem alkohola ili droge;
- unošenje i upotreba oružja, pirotehničkih i drugih sredstava koja mogu ugroziti bezbjednost učesnika sportske priredbe;
- pušenje.

U sportskom objektu u kojem se održava sportska priredba, gdje se očekuje više od pet stotina lica, zabranjena je prodaja i uzimanje alkoholnih pića, dva sata prije i jedan sat po-slije sportske priredbe.

Član 56

Predlog za održavanje olimpijskih igara, mediteranskih igara, svjetskih studentskih iga-ra i drugih međunarodnih sportskih priredbi u Crnoj Gori daje COK, a za održavanje svjet-skih i evropskih prvenstava i kupova u pojedinim sportovima predlog daje crnogorski sportski savez uz saglasnost COK-a.

Za održavanje olimpijskih igara, mediteranskih sportskih igara, svjetskih studentskih igara, svjetskih i evropskih takmičenja na teritoriji Crne Gore saglasnost daje Vlada.

Međunarodne sportske priredbe organizuju se u skladu sa ovim zakonom i uslovima koje propisuje odgovarajuća međunarodna sportska asocijacija.

Član 57

Na sportskim takmičenjima mogu da učestvuju lica koja su zdrava i sposobna za odgo-varajuća takmičenja.

Sposobnost iz stava 1 ovog člana za sportiste iz Crne Gore potvrđuje se ovjerenom takmičarskom legitimacijom od strane zdravstvene ustanove koju odredi ministarstvo nadležno za poslove zdravlja.

Član 58

Sportska organizacija je dužna da obezbijedi kontrolu stanja zdravlja lica koja se bave sportskim aktivnostima, u zavisnosti od vrste sportske aktivnosti, prije početka i u toku bav-ljenja sportskim aktivnostima, kao i uslove za pružanje hitne medicinske pomoći.

Član 59

Od sportiste se ne smije zahtijevati da trenira ili da se takmiči, ako nadležni doktor medicine utvrdi zdravstvenu nesposobnost ili opasnost od pogoršanja zdravstvenog stanja.

Član 60

Sportisti, sportske organizacije, organizatori sportskih takmičenja i nadležni zdravst-veni radnici moraju poštovati odredbe Evropske konvencije protiv dopinga i odredbe Među-narodnog olimpijskog komiteta.

VII. SPORTSKI OBJEKTI

Član 61

Sportski objekat je opremljena i uređena površina i/ili prostorija koja ispunjava stan-darde i normative za obavljanje sportske djelatnosti.

Standarde i normative sportskih objekata, u smislu stava 1 ovog člana, propisuje mini-starstvo nadležno za poslove uređenja prostora i organ državne uprave nadležan za poslove sporta.

Član 62

Sportski objekat ne može mijenjati osnovnu namjenu bez saglasnosti organa državne uprave naldežnog za poslove sporta.

Sportski objekat se upisuje u registar koji vodi organ državne uprave nadležan za poslove sporta.

VIII . FINANSIRANJE SPORTA

Član 63

Sport se finansira iz prihoda koja ostvare pravna i fizička lica: obavljanjem sportske djelatnosti, članarinom, iz fondova, donacija i drugih izvora u skladu sa zakonom, iz dijela prihoda od igara na sreću, kao i sredstava kojima opština i Crna Gora pomažu sport finansiranjem programa od javnog interesa u sportu.

IX. EVIDENCIJE U SPORTU

Član 64

Radi organizovanog i sistematskog praćenja stanja u sportu i njegovog razvoja, kao i vođenje dugoročne politike razvoja u sportu, organ državne uprave nadležan za poslove sporta vodi evidencije:

- sportskih organizacija i preduzetnika u sportu;
- vrhunskih i perspektivnih sportista;
- profesionalnih sportista;
- stručnih kadrova u sportu;
- sportskih objekata.

Član 65

Pravno i fizičko lice registrovano za obavljanje sportske djelatnosti dužno je da, u skladu sa zakonom i propisima organa državne uprave nadležnog za poslove sporta, vodi evidenciju svojih članova.

Evidencije iz stava 1 ovog člana dostavljaju se organu državne uprave nadležnom za poslove sporta.

Sadržaj i način vođenja evidencije propisuje organ državne uprave nadležan za poslove sporta.

X. NADZOR

Član 66

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa koji su donijeti na osnovu ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove sporta, preko inspekcije za sport.

Član 67

U vršenju inspekcijskog nadzora primjenjuju se odredbe Zakona o inspekcijskom nadzoru.

XI. KAZNENE ODREDBE

Član 68

Novčanom kaznom u iznosu od desetostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice i preduzetnik, ako:

1) obavlja sportsku djelatnost, a ne ispunjava uslove u pogledu prostora, opreme i stručnog kadra propisane ovim zakonom (član 37);

2) ne obavijesti organ državne uprave nadležan za poslove sporta o prestanku rada sportske organizacije (član 41 stav 2);

3) stručne poslove obavlja lice koje nema odgovarajuću stručnu spremu (član 52);

4) organizator sportske priredbe ne obezbijedi odgovarajuće uslove propisane ovim zakonom (član 54);

5) se na sportskim priredbama i u sportskim objektima ne poštuju zabrane propisane ovim zakonom (član 55);

6) se na takmičenjima i učešćem u sportskim aktivnostima ne sprovodi adekvatna zdravstvena zaštita i kontrola propisana ovim zakonom (čl. 57, 58 i 59);

7) se ne poštuju odredbe Evropske konvencije protiv dopinga (član 60);

8) se sportska aktivnost izvodi u sportskom objektu koji ne ispunjava odgovarajuće standarde i normative (član 61);

9) promijeni osnovnu namjenu sportskog objekta bez saglasnosti organa državne uprave nadležnog za poslove sporta (član 62 stav 1);

10) ne vodi i ne dostavlja odgovarajuću evidenciju propisanu ovim zakonom (član 65).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od dvostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 5 i 6 ovog člana kazniće se i službeno lice koje vrši kontrolu ispravnosti takmičenja novčanom kaznom u iznosu od dvostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Član 69

Novčanom kaznom od dvostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniče se sportista kod koga je utvrđeno da je koristio nedozvoljena stimulativna (doping) sredstva (član 46 stav 2).

Uz novčanu kaznu iz stava 1 ovog člana sportisti se izriče mjera zabrane učešća na sportskim priredbama od jednog mjeseca do jedne godine.

XII . PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 70

Postojeće sportske organizacije dužne su da usklade organizaciju rada i opšte akte i registruju se u skladu sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Sportska organizacija koja, u roku iz stava 1 ovog člana, ne izvrši usklađivanje sa ovim zakonom prestaje sa radom po sili zakona.

Član 71

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se postojeći akti, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 72

Nacionalni program sporta donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 73

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o sportu („Službeni list RCG”, br.13/94).

Član 74

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Republike Crne Gore,,.

OPREMA ZA SPORTOVA AKADEMIJA

-SEKTOR ZA RAZVOJ, ISTRAŽIVANJA I NAUKU-
(izvodi - iz programa, opšti dio)

• PITANJA OD SUŠTINSKOG INTERESA •

DRUŠTVENO - EKONOMSKI ODNOSI U SPORTU

- > **Koncepcija razvoja sporta**
(po svim njegovim organizacionim segmentima; horizontalni/vertikalno)
- > **Planiranje potreba u sportu**
 - * Standardi i normativi u planiranju i finansiranju
 - * Uticaj društvenih subjekata (državnih, mješovitih, privatnih; opština - Republika)
 - * Lična sredstva građana, vlastiti prihodi, igre nasreću, donacije, TV ...
- > **Menadžment u sportu**
 - * Transformacija i privatizacija u sportu
- > **Utvrđivanje nosilaca palniranja rada u sportu**
- > **Dugoročna orijentacija sporta u okviru društvo - ekonomskog razvoja Crne Gore**
 - * Po regijama: sjeverni/planinski, centralni, južni/primorski
 - * Prirodni resursi; ekonomija-sport-turizam; zone sporta
 - * Objekti, površine i oprema u sportu - standardi
- > **Utvrđivanje priroeta i nosilaca planiranja i progr. postupaka u okviru SREDNJOROČNOG I DUGOROČNOG PLANIRANJA** (predlaganje, usvajanje, realizacija, primjena, kontrola)

STRUČNO - RAZVOJNI PROJEKTI I ISTRAŽIVANJE U SPORTU

- > Djekijem i omladinskom:
- > Studentskom
- > Kvalitetnom/vrhunskom
- > Profesionalnom
- > Rekreativnom *
- > **Organizovanost**
 - * Status
 - * Forme rada
 - * Masovni sport: kod djece i omladine
 - * Selektivni sport kod djece i omladine
 - * "Sportske škole" (organizacija rada)
- > **Planovi, programi**
 - * Tehnologija rada po strukovnim segmentima
 - * Metodologija rada
- > **Stručni kadar, vršćenje rada u svim područjima**
- > **Sportska nadmetanja**
 - * U školskom, dječijem i omladinskom sportu; studentskom
 - * U sportu / po sportovima / po selektivnom / kvalitetnom, po strukovnim savezima
- > **Domaća i međunarodna nadmetanja i sportske manifestacije**

KADROVI U SPORTU

- > **Profil terenskog kadra**
 - * za mlade kategorije sportista
 - * za odrasle kategorije sportista
 - * za masovni
 - * za selektivni / vrhunski
 - * profesionalni kadrovi
 - * amaterski kadrovi
 - * društveni radnici
- > **(Kategorija zanimanja)**
- > **Stepen stručnosti i sistematizacija profila k**
- > **Obrazovanje kadrova**
Dobrovozanje
Usavršavanje / permanentno Programi
- > **Naučno-istraživački kadrovi za sport**
 - * Pravovremena orijentacija i selekcija prema strukovnim interesovanjima
 - * Kadrovi drugih sruca
 - * Sručni timovi / ekipiranost
- > **Sportske službe - u opštinama, regijama / Republici**

METODOLOGIA I TEHNOLOGIA RADA U SPORTU

- > **Osavremenjavanje prakse i teorije**
- > **Metodološka i antropološka pitanja u procesima sporta,**
rekreacije i kineziterapije sportista
- > **Programski sadržaji, modeli, podmedeli**
- > **Tehničko - tehnološki procesi savremenog treninga**
- > **(Posebno i aktuelno za sve sportise**
 - * Doping - antidoping
 - * Pravila, ograničenje - dozvoie
 - * Posebni fluidi - voda, virusi
 - * Sportska oboljenja, povrede preventiva-liječenje
 - * Alkohol, nikotin, droga, AIDS...
- > **Informativni sistem u sportu**
- > **Izdavaška djelatnost**
(Leći, prospekti, plakati...)
- > **Propaganda u sportu**
- > **Bibliotekarstvo u sportu**
- > **Starine - Stećci, sportski eksponat**
- > **Sportski muzeji**
(i druga aktuelna pitanja)